

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4696, faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-12-

Nr. (12.6-14E)3

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija parengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo Dainiui Kreiviui“ (toliau – Nutarimas) projektą.

Nutarimo projekto tikslas sudaryti sąlygas nutraukti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Tarptautinės atominės energijos agentūros protokolą dėl branduolinių ir daliųjų medžiagų mažų kiekių, pasirašytą Vienoje 1992 m. spalio 12 d. ir Vilniuje 1992 m. spalio 15 d.

1991 m. Lietuva prisijungė prie Branduolinio ginklo neplatavimo sutarties ir įsipareigojo, kad visa veikla, susijusi su branduolinėmis medžiagomis, Lietuvoje bus naudojama tik taikiems tikslams.

Remiantis Branduolinio ginklo neplatavimo sutartimi (toliau – Sutartis) buvo pasirašytas Susitarimas tarp Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Tarptautinės atominės energijos agentūros dėl garantijų taikymo pagal Branduolinio ginklo neplatavimo sutartį (toliau – Susitarimas) kartu su Protokolu dėl branduolinių ir daliųjų medžiagų mažų kiekių (toliau – Protokolas) Vienoje 1992 m. spalio 12 d., o Vilniuje 1992 m. spalio 15 d. (TATENA suteiktas Nr. INFCIRC/413). Įgaliojimus pasirašyti Susitarimą Lietuvos Respublikos Vyriausybė 1992 m. spalio 14 d. potvarkiu Nr. 999p suteikė energetikos ministrui L. Ašmantui. Pasirašytas Susitarimas ir Protokolas suteikė teisę TATENA inspektoriams lankytis Lietuvoje ir tikrinti, ar Lietuva nepažeidžia savo įsipareigojimų pagal Sutartį. 1998 m. buvo pasirašytas Susitarimo papildomasis protokolas (Papildomasis protokolas, TATENA Nr. INFCIRC/413/Add.1). Šiame protokole praplėstas TATENA garantijų taikymas ir TATENA inspektorių patikrinimų teisės, apimančios ne tik deklaruotas, bet ir nedeklaruotas branduolines medžiagas bei branduolinės energetikos objektus, su branduolinio kuro ciklu susijusius mokslinius tyrimus ar taikomąją veiklą, įskaitant ir branduolinės energetikos įrenginių bei technologijų gamybą bei eksportą.

Lietuva prisijungė į Europos Sąjungą (toliau – ES) taip pat pasirašė Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį (toliau – Euratomo sutartis). Pasirašyta Euratomo sutartis be saugos priemonių taikymo numato, kad branduolinės medžiagos ES valstybėse narėse yra kontroliuojamos Europos Komisijos, t. y. joms taikomos Euratomo garantijos¹. Tapusi ES nare Lietuva nuo 2008 m. sausio 1 d. perėjo nuo dvišalio Susitarimo ir Papildomo protokolo su TATENA dėl garantijų taikymo prie trišalio susitarimo (tarp ES valstybių narių, Europos atominės energijos bendrijos ir TATENA) dėl garantijų taikymo ir jo papildomojo protokolo įgyvendinimo ratifikuodama Airijos, Belgijos Karalystės, Danijos Karalystės, Italijos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Nyderlandų Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Europos atominės energijos bendrijos ir Tarptautinės atominės energijos agentūros susitarimą, įgyvendinantį Sutarties dėl branduolinio ginklo neplatavimo III straipsnio 1 ir 4 dalis, pasirašytą 1973 m. balandžio 5 d. Briuselyje, ir Airijos, Austrijos Respublikos, Belgijos Karalystės, Danijos Karalystės, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Italijos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Nyderlandų Karalystės,

¹ Europos Komisijos reglamentas (Euratomas) Nr. 302/2005 dėl Euratomo saugumo kontrolės taikymo.

Portugalijos Respublikos, Suomijos Respublikos, Švedijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Europos atominės energijos bendrijos ir Tarptautinės atominės energijos agentūros susitarimo, įgyvendinančio Sutarties dėl branduolinio ginklo neplatavimo III straipsnio 1 ir 4 dalis, Papildomą protokolą, pasirašytą 1998 m. rugsėjo 22 d. Vienoje² (toliau – Euratomo susitarimas ir papildomas protokolas).

TATENA, atsižvelgdama į pateiktus Lietuvos ir Europos Komisijos deponavimo dokumentus dėl Lietuvos Respublikos ratifikuoto Euratomo susitarimo ir papildomo protokolo, sustabdė Susitarimo ir Protokolo taikymą dokumentu INFCIRC/413/Mod.1.

TATENA valdytojų taryba 2005 m. rugsėjo 20 d. priėmė sprendimą, kad Protokolai dėl branduolinių ir daliųjų medžiagų mažų kiekių, sudaryti tarp TATENA valstybių narių ir TATENA, remiantis standartizuotu pradiniu tekstu, turi silpnų vietų taikant TATENA garantijas. Taip pat TATENA generalinės konferencijos rezoliucijose buvo raginama TATENA valstybės nares modifikuoti arba atšaukti Protokolus dėl branduolinių ir daliųjų medžiagų mažų kiekių. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublika ratifikavo trišalį Euratomo susitarimą ir papildomą protokolą, Lietuvos institucijos laikė, kad dvišalis Susitarimas ir Protokolas neteko galios.

TATENA generalinis direktorius atkreipė dėmesį, kad Lietuvos Respublikos ir TATENA 1992 m. sudarytas Protokolas turi būti valstybės narės oficialiai atšauktas, kadangi kitaip yra laikytina, kad jis galioja, nors laikinai sustabdytas (INFCIRC/413/Mod.1). Galiojančius Protokolus dėl branduolinių ir daliųjų medžiagų mažų kiekių, sudarytus tarp TATENA valstybių narių ir TATENA, remiantis standartizuotu pradiniu tekstu, šiuo metu turi dvi valstybės – Lietuvos Respublika ir Sirijos Arabų Respublika.

Protokolai dėl branduolinių ir daliųjų medžiagų mažų kiekių, sudaryti tarp TATENA valstybių narių ir TATENA, remiantis standartizuotu pradiniu tekstu, buvo skirti valstybėms narėms, turinčioms mažus branduolinių ir daliųjų medžiagų kiekius. Lietuvos Respublikoje yra Ignalinos atominė elektrinė, kurioje yra dideli branduolinių ir daliųjų medžiagų kiekiai, ir dėl šios priežasties Protokolas dėl branduolinių ir daliųjų medžiagų mažų kiekių negali būti taikytinas Lietuvos Respublikai. Atsižvelgiant į tai, laikytina, kad Protokolas yra iš esmės perteklinis dokumentas.

Energetikos ministerija, atsižvelgdama į šias priežastis ir siekdama, kad būtų denonsuotas Protokolas, parengė Nutarimo projektą. Priėmus Nutarimą bus suteikti įgaliojimai Lietuvos Respublikos energetikos ministrui Dainiui Kreiviui pasirašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Tarptautinės atominės energijos agentūros susitarimą dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Tarptautinės atominės energijos agentūros Protokolo nutraukimo, pasikeičiant laiškais. Protokolas netektų galios Energetikos ministerijai gavus patvirtinantį TATENA laišką.

Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Priimtas Nutarimo projektas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

Priimtas Nutarimo projektas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Nutarimo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus. Nutarimo projekte nėra pateikiama naujų sąvokų.

Nutarimo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją ir neprieštarauja ES teisei.

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Nutarimo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas ir sritis: „branduolinės medžiagos, branduolinių ginklų neplatavimas“.

² Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Airijos, Belgijos Karalystės, Danijos Karalystės, Italijos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Nyderlandų Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Europos atominės energijos bendrijos ir Tarptautinės atominės energijos agentūros susitarimo, įgyvendinančio sutarties dėl branduolinio ginklo neplatavimo III straipsnio 1 ir 4 dalis, ir Airijos, Austrijos Respublikos, Belgijos Karalystės, Danijos Karalystės, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Italijos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Nyderlandų Karalystės, Portugalijos Respublikos, Suomijos Respublikos, Švedijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Europos atominės energijos bendrijos ir Tarptautinės atominės energijos agentūros susitarimo, įgyvendinančio sutarties dėl branduolinio ginklo neplatavimo III straipsnio 1 ir 4 dalis, papildomo protokolo ratifikavimo“.

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Priėmus Nutarimo projektą kitų teisės aktų priimti nereikės.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi, Nutarimo projektui numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS), kur pastabas ir pasiūlymus gali teikti visi suinteresuoti asmenys ir institucijos.

Nutarimo projektas derintas su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija ir Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija. Pastabą dėl Nutarimo projekto pateikė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, į kurią neatsižvelgta ir parengta Nutarimo projekto derinimo pažyma. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateikta pastaba darbine tvarka aptarta su pastabos teikėju ir sutarta, kad į šią pastabą nebus atsižvelgta, o prie Nutarimo projekto teikimo bus pridėtas Lietuvos Respublikos energetikos ministro laiško Tarptautinei atominės energijos agentūrai projektas.

Projektą parengė Energetikos ministerijos Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo skyrius (vedėja Asta Žalnieriuūtė, tel. 8 670 50 214, el. p. asta.zalnieriuete@enmin.lt), tiesioginis rengėjas – šio skyriaus vyriausiasis specialistas Renatas Šumskis (tel. 8 602 46 379, el. p. renatas.sumskis@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo Dainiui Kreiviui“ projektas, 1 lapas.

2. Susitarimas tarp Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Tarptautinės atominės energijos agentūros dėl garantijų taikymo, sutinkamai su Branduolinio ginklo neplatinimo sutartimi, kartu su Protokolu dėl branduolinių ir daliųjų medžiagų mažų kiekių, sudarytas 1992 m. spalio 15 d. (INFCIRC/413), 36 lapai.

3. TATENA sprendimas dėl Susitarimo tarp Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Tarptautinės atominės energijos agentūros dėl garantijų taikymo, sutinkamai su Branduolinio ginklo neplatinimo sutartimi, kartu su Protokolu dėl branduolinių ir daliųjų medžiagų mažų kiekių, sudaryto 1992 m. spalio 15 d. (INFCIRC/413) sustabdymo (INFCIRC/413/Mod.1), 1 lapas.

4. TATENA generalinio direktoriaus R. M. Grossi laiško dėl Protokolo dėl branduolinių ir daliųjų medžiagų mažų kiekių kopija, 2 lapai.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo Dainiui Kreiviui“ projekto derinimo pažyma, 1 lapas.

6. Lietuvos Respublikos energetikos ministro laiško dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Tarptautinės atominės energijos agentūros susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Tarptautinės atominės energijos agentūros Protokolo nutraukimo projektas (anglų kalba 1 lapas, lietuvių kalba 1 lapas), iš viso 2 lapai.

7. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos ir Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos Nutarimo projekto derinimo raštų kopijos, 11 lapų.

Renatas Šumskis, tel. 8 602 46 379, el. p. renatas.sumskis@enmin.lt